

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
SREDNJOBOSANSKI KANTON
KANTONALNI SUD U NOVOM TRAVNIKU
Broj: 46 0 P 108943 23 Gž
Novi Travnik, 30.4.2024. godine

Kantonalni sud u Novom Travniku, u vijeću sastavljenom od sudija Mirjana Grubešić, predsjednica vijeća, Aida Pezer-Alić i Senad Begović, članovi vijeća, u pravnoj stvari tužitelja Ženski nogometni klub „Iskra“ Bugojno, ulica Kulina bana I/104, Bugojno zastupana po zakonskom zastupniku, Predsjedniku kluba, a ovaj po punomoćniku D. M., advokatu iz B., protiv tuženog Općina Bugojno, zastupana po Općinskom Javnom Pravobranilaštvu Bugojno, odlučujući o žalbi tužitelja izjavljenoj na rješenje Općinskog suda u Bugojnu broj 46 0 P 108943 22 P od 10.05.2023. godine, u sjednici vijeća održanoj 30.4.2024. godine donio je sljedeće:

RJEŠENJE

Žalba tužitelja se odbija kao neosnovana i rješenje Općinskog suda u Bugojnu broj: 46 0 P 108943 22 P od 10.05.2023. godine potvrđuje.

Odbija se žalitelj sa zahtjevom za naknadu troškova žalbenog postupka u iznosu od 959,40 KM.

Obrazloženje

Pobijanim rješenjem, stavom prvim, Općinski sud Bugojno se oglašava apsolutno nenadležnim za postupanje u ovoj pravnoj stvari, ukidaju se provedene radnje, te se tužba tužitelja odbacuje. Stavom drugim, obavezuje se tuženi da tužitelju nadoknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 1.110,00 KM u roku od 15 dana pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

Protiv navedenog rješenja žalbu je blagovremeno izjavio tužitelj zbog svih razloga propisanih čl. 208.stav 1. ZPP-a sa prijedlogom da se žalba uvaži i pobijano rješenje ukine.

U odgovoru na žalbu osporava se osnovanost žalbe sa prijedlogom da se odbije.

Nakon što je ispitao osporeno rješenje u granicama navoda iz žalbe i po službenoj dužnosti u smislu člana 221. Zakona o parničnom postupku („Službene novine Federacije BiH“ broj 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15-u daljem dijelu teksta: ZPP) ovaj sud je zaključio:

Žalba nije osnovana.

Iz spisa proizilazi da je tužitelj dana 9.6.2022.godine podnio tužbu protiv tuženog radi isplate novčanog iznosa od 50.100,00 KM po osnovu duga koji je nastao zbog neizvršavanja Zaključka Općinskog vijeća Bugojno od 28.5.2019.godine kojim se dostavljeni izvještaj o radu Sportskog saveza Bugojno ne može prihvatiti slijedom čega se sredstva namijenjena Budžetom Općine Bugojno za 2019.godinu, broj: 614 000 Transfer za sport trebaju izvršiti prema postojećem Pravilniku Sportskog saveza, dok je članom 4. Općinsko vijeće naložilo načelniku da isplaćuje sredstva sportskim klubovima u skladu sa Pravilnikom o raspodjeli sredstva kojim je određena kategorizacija po kojoj, prema činjeničnim navodima tužitelja isticanim u toku prvostepenog postupka tužitelj spada u prvu kategoriju i istom shodno procentu od ukupnog budžeta tužene koji se odvaja za Sportski savez općine Bugojno pripada mjesečno od 1.200,00 KM do 1.3000,00 KM što iz godine u godinu varira obzirom na usvojeni budžet za prethodnu godinu pozivajući se na budžet općine Bugojno za 2019/2020, 2020/2021. godinu, 2021/2022 godinu, te izvještaj za raspodjelu sredstava budžeta općine Bugojno za period od 2014 do 2018. godine. Tužitelji ovom tužbom traže isplatu duga po osnovu neizvršenja budžeta općine Bugojno za 2019, 2020, 2021 i dijelom 2022. godinu, a u procentu koji po kategorizaciji tužitelju pripada, a nije mu isplaćen za period tužbenog zahtjeva, dakle radi se o sredstvima budžeta općine Bugojno. Na temelju ovog Pravilnika vještakinja ekonomske struke Č. E. je utvrdila da tužitelju po pravilniku pripada procent od 78/5% koji se raspoređuje na i kategoriju što za utuženi period od 1.1.2019.godine do 1.7.2022.godine iznosi 47.130,00 KM, koji pored toga ima i svoja grant sredstva u okviru Budžeta, koja je na osnovu uvida u Budžete Općine Bugojno utvrdila da se od 2019.godine Budžetom izdvajaju posebna sredstva za Ženski nogometni klub Iskra, ali i Muški rukometni klub Iskra od 2020.godine koji za razliku od tužitelja učestvuje u raspodjeli procenta od 78,5%.

Dakle, tužitelji ovom tužbom traže da sud obaveže tuženu da joj isplati novčani iznos od 47.130,00 KM, koji je opredjeljen na glavnoj raspravi, po osnovu sredstava iz Budžeta Općine Bugojno, Transfera za sport, smatrajući da joj taj novčani iznos pripada na temelju Pravilnika o kategorizaciji sportskih klubova i udruženja Općine Bugojno i kriterija za raspodjelu finansijskih sredstava namijenjenih sportu, u procentu koji odgovara kategorizaciji sportskih klubova koja se vrši na način propisan Pravilnikom u procentu od ukupnog budžeta tužene koja se odvaja za sport, na temelju kojeg je načelnik Općine Bugojno po zaključku općinskog vijeća od 28.5.2019.godine, a zbog neprihvatanja izvještaja o radu Sportskog saveza Bugojno, bio u obavezi da isplaćuje sredstva direktno sportskim klubovima i to sredstva iz čl. 2. tog zaključka koja su namijenjena budžetom Općine Bugojno za sport, a koje načelnik nije isplaćivao tužitelju, a drugim sportskim klubovima jeste. Iz činjenica isticanih u toku postupka pa i u žalbi te tužbenog zahtjeva proizilaz da tužitelj tužbom traži da sud obaveže tuženu da joj isplati novčani iznos od 47.130,00 KM ne ime neisplaćenih budžetskih sredstva izdvojenih za sport, a koje mu je trebala isplati upravo tužena, kao donosilac budžeta.

Suprotno žalbenim navodima, prvostepeni sud je pravilno postupio kada je donio pobijanu odluku.

Članom 8. i 123. stav 2. ZPP-a je propisano da će sud na osnovu slobodne ocjene dokaza, cijeneći ih savjesno i brižljivo, utvrditi relevantne činjenice za donošenje pravilne i zakonite odluke u konkretnoj pravnoj stvari. Kako stranke vrlo često predlažu i dokaze za koje se u toku postupka ispostavi da nisu relevantni, takve dokaze sud nije obavezan cijeliti niti ih posebno obrazlagati što proizilazi iz pravnog stava Vrhovnog suda Federacije BiH iz odluke broj 65 0 Ps 027064 14 Rev od 10.02.2015. godine i odluke Ustavnog suda BiH broj AP 3074/17 od 31.01.2018. godine u kojoj je Ustavni sud ukazao na standarde koje mora sadržavati svaka odluka. S obzirom vrstu odluke, nasuprot žalbenim navodima, prvostepeni sud je cijelio dokaze parničnih stranaka na osnovu kojih je utvrdio relevantne činjenice za donošenje pravilne i zakonite odluke. Nadalje, žalitelju se ukazuje članom 16. Zakona o parničnom postupku FBiH propisana obaveza suda da u toku cijelog postupka po službenoj dužnosti, pazi da li rješavanje spora spada u sudsku nadležnost (stav 1.) te ako utvrdi da za rješavanje spora nije nadležan sud nego neki drugi organ vlasti da se oglasi nenadležnim, ukine provedene radnje u postupku i odbaciti tužbu slijedom čega sud pobijano rješenje može donijeti u fazi prethodnog ispitivanja tužbe, bez izvođenja i ocjene dokaza suprotne strane u smislu čl. 8. ZPP-a. Slijedom izloženog, žalbeni navodi o pogrešnoj ocjeni dokaza, o ocjeni dokaza jedne stranke u postupku, davanja primata njenim navodima i dokazima, u situaciji kada sud donosi odluku iz čl. 16. ZPP-a a da pri tome svoju ocjenu zasniva na relevantnim dokazima ne predstavlja povredu čl. 8. i 123. stav 2. ZPP-a.

Zakonom o budžetima u F BiH (Sl. Novine F BiH broj 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 9/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19 i 99/19) u članu 1. je propisano da se ovim Zakonom uređuje planiranje, izrada, donošenje i izvršenje budžeta F BiH, budžeta Kantona, gradova i općina i finansijskih planova, budžetska načela, zaduživanje, garancije, upravljanje dugom, programom javnih investicija, pravila fiskalne odgovornosti, računovodstvo, izvještavanje, nadzor i revizija budžeta i drugih budžetskih korisnika. Budžet je akt kojim se planiraju prihodi i primici, te rashodi i izdaci Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federacija), kantona, gradova i općina za razdoblje od jedne fiskalne godine (čl.2.), čija sredstva se na temelju čl. 5. koriste za finansiranje poslova, funkcija i programa organa Federacije, odnosno kantona, gradova i općina, kao i drugih korisnika budžeta, te prava primalaca sredstava budžeta utvrđenih zakonima i drugim propisima donesenim na osnovu zakona.

Članom 7. Zakona je propisano da budžete donosi Parlament Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Parlament), zakonodavna tijela kantona, odnosno gradska i općinska vijeća za budžetsku godinu koja odgovara kalendarskoj godini, prije početka godine na koju se odnosi. Uz budžete iz stava 1. ovog člana donosi se zakon, odnosno odluka o izvršavanju budžeta, kojim se uređuje struktura prihoda i primitaka, te rashoda i izdataka budžeta i njegovo izvršavanje, prioriteta plaćanja, obim zaduživanja i izdavanje garancija, upravljanje dugom, te finansijskom i nefinansijskom imovinom, prava i obaveze korisnika budžetskih sredstava, ovlaštenja vlade, ministarstva finansija i ministra finansija u izvršavanju budžeta za tekuću godinu, kazne za neispunjenje obaveza, te druga pitanja vezana za izvršavanje budžeta.

Članom 26. Statuta Općine Bugojno propisano da općinsko vijeće donosi Budžet Općine, godišnji izvještaj o izvršenju Budžeta kao i odluku o privremenom finansiranju, u skladu sa zakonom na prijedlog kojeg u skladu sa čl.40. podnosi Općinski načelnik, koji je odgovoran za izvršenje budžeta. Članom 114.Statuta je propisano da Općinski načelnik upravlja prihodima i rashodima utvrđenim u Budžetu Općine i odgovoran je za izvršavanje Budžeta u skladu sa zakonom, odlukom o izvršavanju Budžeta i drugim propisima. Općinsko vijeće nadzire ukupno materijalno i finansijsko poslovanje Općine, te korisnika općinskog Budžeta što se tiče namjene, opsega, dinamike i korištenja sredstava.

Iz naprijed izloženih članova proizilazi da je budžet općine akt kojeg donosi općinsko vijeće na prijedlog općinskog načelnika, odnosno organi općine kao jedinice lokalne samouprave kojim se planiraju prihodi i primici, te rashodi i izdaci općine, a sredstva koriste za finansiranje poslova, funkcija i programa organa općina, kao i drugih korisnika budžeta, te prava primalaca sredstava budžeta utvrđenih zakonima i drugim propisima donesenim na osnovu zakona, kojeg izvršava načelnik koji je odgovoran za njegovo izvršenje u skladu sa zakonom i odlukom o izvršenju budžeta i drugim propisima, slijedom čega se ne radi o građanskopravnom odnosu, kao društvenom odnosu u koji osobe stupaju povodom stvari, činidbi i imovine, te su kao takvi uređeni građanskim/civilnim pravom, kao skupom normi kojim se uređuju takvi odnosi što Zakon o obligacionim odnosima jeste, koji se ne može primijeniti na konkretnu pravnu situaciju.

Ovo tim prije jer je u konkretnom slučaju sporno da li je tužena, kao jedinca lokalne samouprave, odnosno općinski načelnik postupao u skladu sa Zakonom o budžetima u F BiH, odredbama Statuta Općine Bugojno i odlukama o izvršenju budžeta za 2019., 2020., 2021. i 2022.godinu i budžetskim sredstvima utvrđenim budžetima za te godine u transferu Spor raspoređivao i dodjeljivao korisnicima općinskog budžeta u skladu sa naprijed navedenim propisima i zaključkom općinskog vijeća. Dakle, odlučivanje o osnovanosti zahtjeva za isplatu duga u ovakvoj situaciji bi značilo obavezu parničnog suda da cijeni postojanje obaveze tužene, kao organa uprave da tužitelju, kao korisniku budžeta isplaćuje određene novčane iznose, pravilnost/zakovitost postupanja organa uprave u domenu izvršavanja budžeta, kao akta kojim se planiraju prigodi i rashodi tužene, a koji donosi organ uprave.

Preispitivanje naprijed navedenog bi bilo u suprotnosti sa zakonima i propisima donesenima na osnovu zakona kojim se reguliše rad općine, kao jedinice lokalne samouprave, u okviru njene propisane nadležnosti da donosi i izvršava budžete, čiji rad podliježe upravnom nadzoru koji se ostvaruje na način propisan čl. 142. i 143.Statuta Općine Bugojno, kojim je propisan i način kontrole zakonitosti rada općinskog načelnika, čiju eventualnu nepravilnost i nezakovitost u radu otklanja općinsko vijeće kroz odgovarajuće zaključke, a ne sud u parničnom postupku po tužbi za isplatu duga zasnovanoj na činjeničnim tvrdnjama da općinski načelnik nije postupao po zaključku i drugim odlukama općinskog vijeća i na taj način izvršavao budžet, u konačnom na štetu tužitelja. Pitanje kontrole ispravnosti rada i pravilnog izvršenja budžeta regulisana je i Zakonom o izvršenju budžeta u FBiH u članovima 72.do 78., na čiju primjenu upućuje član 88. tog zakona, među kojim je i čl. 84.koji propisuje obavezu budžetskog

inspektora koji utvrdi povrede, odnosno nepravilnosti u primjeni zakona ili drugih propisa da preduzme upravne i druge mjere za koje je ovlašten zakonom i drugim propisima iz čega se jasno poprima da je pitanje izvršenje/neizvršenja budžeta i svaki spor nastao po tim pitanjima u nadležnosti organa uprave a ne suda u parničnom postupku, koji na temelju čl. 1.ZPP-a raspravlja i odlučuju u građanskopravnim sporovima proizašlim iz ugovornih odnosa i građanskih delikata, zasnovanim za izvorima nastanka obligacije koji su kao takvi propisanim odredbama Zakona o obligacionim odnosima, stvarnim pravima i td. a ne zakona/odluka o izvršenju budžeta, kao akta kojeg na temelju ustavne i zakonom propisane nadležnosti donosi organ uprave, na zakonom propisan način, isti izvršava na temelju zakona i odluka čije izvršenje podliježe kontroli organa uprave a suda, za razliku od građanskopravnih odnosa.

Stoga, žalbeni navodi da se radi o građanskom sporu jer je, kako to žalitelj tvrdi, budžet izvršen, ali na način da su sredstva ostala na računu općine, nisu osnovani jer se i u toj situaciji ne bi radilo o građanskom sporu, koji ne može biti zasnovan, nepravilnom isplatom budžetskih sredstava ili njihovim zadržavanjem na računu općine, umjesto uplate budžetskom korisniku, na što jasno upućuju odredbe Statuta tužene i Zakona o izvršenju budžeta u FBiH koji u slučaju nezakonitog ili nepravilnog izvršenja budžeta predviđaju inspekcijski nadzor i poduzimanje upravnih mjera, što zaključak prvostepenog suda suprotno žalbenim navodima čini pravilnim.

Primjenjujući odredbe Zakona o budžetima u FBiH i odredbe Statuta tužene sud je pravilno primijenio materijalno pravo kod ocjene apsolutne nenadležnosti suda, iz naprijed obrazloženih razloga, slijedom čega žalbeni razlog pogrešne primjene materijalnog prava nije ostvaren.

Naprotiv, iz naprijed izloženog proizilazi da je prvostepeni sud pravilnom primjenom Zakona o budžetima u FBiH i Statuta tužene, te čl. 8. i 123.stav 2.ZPP-a ocijenio da rješavanje spora ne spada u sudsku nadležnost i na tako utvrđeno činjenično stanje pravilno primijenio čl. 16. stav 2.ZPP-a kada se oglasio apsolutno nenadležnim, ukinuo provedene radnje i odbacio tužbu.

Prvostepeni sud je pobijanu odluku, činjenično i pravno jasno i potpuno obrazložio prema standardima i zahtjevima utvrđenim članom 6. Evropske konvencije i članom 191. stav 4. Zakona o parničnom postupku FBiH, po kojima, da bi odluka bila podobna za ispitivanje po uloženom pravnom lijeku, obrazloženje iste mora sadržavati razloge o odlučnim činjenicama u svakom konkretnom predmetu (ovakav stav je zauzeo Vrhovni sud u presudi broj: 46 0 P 006187 12 Rev od 31.10.2013. godine, Ustavni sud BiH u više odluka kao i u odluci Ap-352/04 od 23.3.2005. godine).

Odluka o troškovima žalbenog postupka žalitelja donijeta je primjenom odredbi iz člana 387. stav 1.386.stav 1 i člana 397. stav 1. Zakona o parničnom postupku. Tužitelju temeljem odredbe čl.386.stav 1.ZPP-a ne pripadaju troškovi sastava žalbe u traženom iznosu od 959,40 KM, koja je odbijena kao neosnovana.

Ostale žalbene navode ovaj sud nije cijenio iz razloga propisanih članom 231. Zakona o parničnom postupku.

Kako ne stoje žalbeni razlozi, a ni razlozi na koje ovaj sud pazi po službenoj dužnosti, temeljem odredbi člana 235. stav 2. Zakona o parničnom postupku, žalbu je valjalo odbiti kao neosnovanu i prvostepenu odluku potvrditi.

Predsjednica vijeća

Mirjana Grubešić